

Bruxelles, den 30.10.2019
COM(2019) 551 final

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og New Zealand om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og New Zealands kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR HENSTILLINGEN

I en globaliseret verden, hvor grov kriminalitet og terrorisme i stigende grad er tværnational og antager mange former, bør de retshåndhævende myndigheder være fuldt rustet til samarbejde med eksterne partnere for at sikre deres borgeres sikkerhed. Europol bør derfor kunne udveksle personoplysninger med de retshåndhævende myndigheder i tredjelande, i det omfang det er nødvendigt, for at Europol kan udføre sine opgaver inden for rammerne af kravene i forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016¹.

Siden forordningen trådte i kraft, har Europol kunnet udveksle oplysninger med tredjelande eller internationale organisationer på grundlag af en international aftale, der giver tilstrækkelige garantier med hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred og fysiske personers grundlæggende rettigheder og friheder. Kommissionen er på vegne af Den Europæiske Union ansvarlig for at føre forhandlinger om sådanne internationale aftaler. Europol kan i det omfang, det er nødvendigt for udførelsen af sine opgaver, også etablere og vedligeholde samarbejdsrelationer med eksterne partnere i form af samarbejdsordninger og administrative ordninger, der ikke i sig selv udgør retsgrundlag for udveksling af personoplysninger.

I den 11. statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion² identificerede Kommissionen på grundlag af terrortruslen, migrationsrelaterede udfordringer og Euopols operationelle behov otte prioriterede lande³ i regionen Mellemøsten/Nordafrika (MENA) at indlede forhandlinger med. Under hensyntagen til den politiske strategi, som er beskrevet i den europæiske dagsorden om sikkerhed⁴, Rådets konklusioner⁵ og den globale strategi⁶, de operationelle behov hos de retshåndhævende myndigheder i hele EU og de potentielle fordele ved et tættere samarbejde på dette område, som også fremgik af opfølgningen på angrebet i Christchurch i marts 2019, finder Kommissionen det nødvendigt at tilføje New Zealand som et prioriteret land at indlede forhandlinger med på kort sigt. New Zealand anmodede formelt om initiativet den 23. august 2019.

Europol og det newzealandske politi underskrev en samarbejdsordning i april 2019. Ordningen udstikker rammer for struktureret strategisk samarbejde, herunder en sikker forbindelse der gør direkte og sikker kommunikation mulig, og New Zealand har udsendt en forbindelsesofficer til Europol. Ordningen indeholder imidlertid ikke et retsgrundlag for udveksling af personoplysninger. I øjeblikket er der ikke noget retsgrundlag for regelmæssig og struktureret udveksling af personoplysninger mellem New Zealands retshåndhævende myndigheder og Europol, hvilket er afgørende for et effektivt operationelt samarbejde.

Retsstandarderne for beskyttelse af personoplysninger i New Zealand er primært indeholdt i den newzealandske lov om privatlivets fred, Privacy Act af 17. maj 1993, som ændret ved Privacy Amendment Act af 7. september 2010⁷. Til dette formål fastsættes der i Privacy Act tolv principper om privatlivets fred (Information Privacy Principles), der regulerer behandlingen af personoplysninger. Privacy Act gælder for private og offentlige organer,

¹ Forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 53).

² COM(2017) 608 final.

³ Algeriet, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Marokko, Tunesien og Tyrkiet.

⁴ COM(2015) 185 final.

⁵ Rådsdokument 10384/17 af 19. juni 2017.

⁶ *Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe - A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy* (Fælles vision, fælles handling: Et stærkere Europa – En global strategi for Den Europæiske Unions udenrigs- og sikkerhedspolitik) <http://europa.eu/globalstrategy/en>.

⁷ Privacy Act er i øjeblikket genstand for en reform som følger af et lovforslag, der blev fremsat i marts 2018.

herunder de retshåndhævende myndigheder. Med Privacy Act oprettes også den uafhængige databeskyttelsesmyndighed i New Zealand, Office of the Privacy Commissioner.

Politisk kontekst

Efter angrebet i Christchurch var Frankrigs præsident Emmanuel Macron og New Zealands premierminister Jacinda Ardern værter for Christchurch Call-begivenheden i Paris den 15. maj 2019, som Kommissionens formand Jean-Claude Juncker deltog i, og hvor vigtigheden af at håndtere problemet med terrorrelateret indhold på internettet og samtidig sikre beskyttelsen af fundamentale rettigheder blev fremhævet. De deltagende regeringer, teknologivirksomheder og Europa-Kommissionen udtrykte deres støtte til forpligtelserne, der blev indgået i Christchurch Call to Action, med henblik på at fjerne terrorrelateret og voldeligt ekstremistisk indhold på internettet (<https://www.christchurchcall.com/>).

EU og New Zealand er ligesindede partnere med samme holdning og tilgang til mange globale udfordringer. Partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde mellem EU og New Zealand, som blev underskrevet den 5. oktober 2016, baner vejen for et stærkere og mere solidt forhold, idet den indeholder en række artikler, hvori parterne forpligter sig til samarbejde på områder som bekæmpelse af terrorisme, samarbejde om retshåndhævelse, forebyggelse og bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption, narkotika, cyberkriminalitet, hvidvaskning af penge, finansiering af terrorisme, migration og asyl.

EU og New Zealand er også partnere i Det Globale Forum for Terrorbekæmpelse (GCTF), som er et internationalt forum bestående af 29 lande og Den Europæiske Union, hvis overordnede opgave er at mindske menneskers sårbarhed over for terrorisme på verdensplan ved at forebygge, bekæmpe og retsforfølge terrorhandlinger og imødegå tilskyndelse og rekruttering til terrorisme. EU og New Zealand har et tæt samarbejde om udenrigs- og sikkerhedsspørgsmål og indgår i regelmæssig dialog om politik og sikkerhed. Dialogen omfatter hyppige møder på ministerplan og højt embedsmandsplan. New Zealand kunne på baggrund af partnerskabsrammeaftalen fra 2012 deltage i nogle af EU's krisestyringsoperationer og bidrog f.eks. til EU NAVFOR Atalanta (pirateri ud for Afrikas Horn).

Operationelle behov

Der er potentiale til at undersøge mulighederne for mere samarbejde med New Zealand på alle de kriminalitetsområder, der henhører under Europols kompetence. Følgende er en ikkeudtømmende liste over de vigtigste operationelle behov i Europols samarbejde med New Zealand:

- **Terrorisme:** Terrorismen udgør en alvorlig trussel mod både New Zealand og Den Europæiske Union, som begge har været mål for terrorangreb. Ud over at forbedre trusselsbilledet og identifikationen af nye tendenser er det nødvendigt med et tættere samarbejde, herunder udveksling af personoplysninger, for at opdage, forebygge og retsforfølge terrorhandlinger, herunder rejser med terrorisme for øje, finansiering af terrorisme og terroristers misbrug af internettet.

Europols Europæiske Center for Terrorbekæmpelse (ECTC) har stor operationel interesse i at kunne udveksle operationelle oplysninger/personoplysninger med New Zealand og omvendt, hvilket efterspillet til angrebet i Christchurch gjorde klart. I kølvandet på begivenhederne i Christchurch har EU's internetindberetningsenhed i Europol (EU IRU) arbejdet med opdagelse af indhold og dets udbredelsesmønstre på internettet. Den hurtige og omfangsrige udbredelse af internetmisbrug efter

angrebet og det meget store antal udbydere af operatørtjenester (Operations Service Providers, OSP), der var involveret, var uden fortilfælde og viste de nuværende processers begrænsninger med hensyn til håndteringen af den type trusler. En operationel aftale med New Zealand vil ikke blot styrke Europols position som leder af den operationelle indsats efter Christchurch Call-tilsagnet om at fjerne terrorrelateret og voldeligt ekstremistisk indhold på internettet, men vil også give Europol en retlig ramme til at udvikle et samarbejde på højt plan med New Zealand om terrorrelaterede spørgsmål.

- Cyberkriminalitet: New Zealand er en vigtig partner for EU's retshåndhævende myndigheder i efterforskning af sager om seksuel udnyttelse af børn.

Det newzealandske politi deltager og er en aktiv partner i Virtual Global Taskforce, et vigtigt partnerskabsnetværk for Europols Europæiske Center for Bekæmpelse af Cyberkriminalitet inden for bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn på internettet. New Zealands højtudviklede ekspertise inden for efterforskning af seksuel udnyttelse af børn på internettet og dets villighed til at dele viden med deltagerne i disse møder værdsættes højt af de kompetente myndigheder i EU-medlemsstaterne, som har ansvaret for at efterforske sådanne komplicerede kriminelle sager, og som står over for talrige retlige og tekniske udfordringer. Set fra et operationelt synspunkt kan New Zealand tilføre en betydelig merværdi til Europol inden for cyberkriminalitet, særlig hvad angår seksuel udnyttelse af børn på internettet. Det newzealandske politi og det newzealandske indenrigsministeriums team vedrørende digital udnyttelse af børn er engagerede i og har erfaring på dette område og har spillet en vigtig rolle i operationer af høj prioritet.

New Zealand er det eneste land i Five Eyes⁸-netværket, som Europol ikke har et retsgrundlag for udveksling af personoplysninger med. Dette begrænser begge parter evne til at dele værdifulde operationelle oplysninger og til systematisk at arbejde sammen. Det resulterer også i en situation, hvor bilaterale kontakter skal skabes direkte med medlemsstaterne eller gennem eksterne organer, herunder INTERPOL. Sådanne kontakter har i sagens natur en negativ indflydelse på medlemsstaternes evne til at håndtere denne form for kriminalitet og fratager dem muligheden for at bidrage til og drage nytte af den merværdi, som Europol kan tilbyde, særlig i forbindelse med terrorrelateret indhold og seksuel udnyttelse af børn på internettet.

- Ulovlige motorcykelbander: Det newzealandske politi og Europol har stor interesse i at samarbejde om ulovlige motorcykelbander. Ulovlige motorcykelbander vækker i stigende grad bekymring i New Zealand, og det newzealandske politi har for nylig oprettet en bandeefterforskningsenhed, der har ulovlige motorcykelbander som et af sine primære fokusområder. Europols tilsynsførende for analyseprojekter har særlig interesse i rejsebevægelser mod Europa og strafferegistre for newzealandske medlemmer af ulovlige motorcykelbander samt deres angivelige kontakt med dele af den organiserede kriminalitet i Sydøstasien.
- Narkotika: Europol har tidligere beskæftiget sig med sager om omfattende handel med amfetamin fra EU til New Zealand. Der er potentiale til mere samarbejde på dette område.

⁸ En efterretningsalliance bestående af Australien, Canada, New Zealand, Det Forenede Kongerige og USA.

2. JURIDISKE ASPEKTER AF HENSTILLINGEN

I forordning (EU) 2016/794 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) fastsættes en retlig ramme for Europol, navnlig dets mål, opgaver, beføjelser, databeskyttelsesgarantier og måder at samarbejde med eksterne partnere på. Denne henstilling er i overensstemmelse med Europolforordningen⁹.

Formålet med denne henstilling er, at Rådet giver Kommissionen bemyndigelse til at føre forhandlinger om den fremtidige aftale på vegne af EU. Retsgrundlaget for Rådets bemyndigelse til at indlede forhandlinger er artikel 218, stk. 3 og 4, i TEUF.

I overensstemmelse med artikel 218 i TEUF udpeges Kommissionen som Unionens forhandler med hensyn til aftalen mellem Den Europæiske Union og New Zealand om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og New Zealands kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme.

⁹ Særlig artikel 3, 23 og 25 og kapitel VI i forordning (EU) 2016/794.

Henstilling med henblik på

RÅDETS AFGØRELSE

om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og New Zealand om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og New Zealands kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 218, stk. 3 og 4,

under henvisning til henstilling fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794¹⁰ blev vedtaget den 11. maj 2016 og anvendes fra den 1. maj 2017.
- (2) I bestemmelserne i forordning (EU) 2016/794, navnlig i bestemmelserne vedrørende videregivelse af personoplysninger fra Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) til tredjelande og internationale organisationer, fastsættes det, at Europol kan videregive personoplysninger til en myndighed i et tredjelande på grundlag af en international aftale, der er indgået mellem Unionen og det pågældende tredjeland, jf. artikel 218 i TEUF, og som giver tilstrækkelige garantier med hensyn til beskyttelsen af privatlivets fred og fysiske personers grundlæggende rettigheder og friheder.
- (3) Der bør indledes forhandlinger med henblik på indgåelse af en aftale mellem Den Europæiske Union og New Zealand om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og New Zealands kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme ("aftalen").
- (4) Som anført i betragtning 35 til forordning (EU) 2016/794 bør Kommissionen kunne høre Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse (EDPS) under forhandlingerne om aftalen, og i alle tilfælde inden aftalen indgås.
- (5) Aftalen bør overholde de grundlæggende rettigheder og de principper, der er fastlagt ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig retten til privatliv og familieliv, jf. chartrets artikel 7, retten til beskyttelse af personoplysninger, jf. chartrets artikel 8, og retten til adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol, jf. chartrets artikel 47. Aftalen bør anvendes i overensstemmelse med disse rettigheder og principper.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/794 af 11. maj 2016 om Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og om erstatning og ophævelse af Rådets afgørelse 2009/371/RIA, 2009/934/RIA, 2009/935/RIA, 2009/936/RIA og 2009/968/RIA (EUT L 135 af 24.5.2016, s. 53).

- (6) Aftalen bør ikke have indvirkning på og bør ikke berøre videregivelse af personoplysninger eller andre former for samarbejde mellem myndigheder med ansvar for beskyttelse af den nationale sikkerhed —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Kommissionen bemyndiges hermed til på vegne af Unionen at indlede forhandlinger om en aftale mellem Den Europæiske Union og New Zealand om udveksling af personoplysninger mellem Den Europæiske Unions Agentur for Retshåndhævelsessamarbejde (Europol) og New Zealands kompetente myndigheder for bekæmpelse af grov kriminalitet og terrorisme.

Forhandlingsdirektiverne er anført i bilaget.

Artikel 2

Forhandlingerne føres i samråd med [navn på det særlige udvalg indsættes af Rådet].

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den 30.10.2019.

*På Rådets vegne
Formand*